

4.12.2014

Sivistyspoliittiselle ministeriryhmälle

Suomen Lastenhoitoalan Liitto /SLaL ry pitää hyvänä varhaiskasvatukseen lakityöryhmän raportissa esitettyä määritelmää: ”Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen hoidon, kasvatuksen ja opetuksen muodostamaa kokonaisuutta. Lisäksi SLaL ry pitää tärkeänä, että uusi laki saataisiin voimaan tämän hallituskauden aikana.

Varhaiskasvatuspalveluiden tulee turvata, että lapsi kokee päivittäin tulevansa nähdyksi, kuulluksi, kohdatuksi ja hyväksytyksi sellaisena kuin on, turvallisessa ja sensitiivisessä yhteisössä. Edellytykset oppimiselle ja kasvulle tulee luoda sellaisiksi, että edellä mainitut puitteet tulevat mahdollisiksi. Varhaiskasvatus on perustaitojen, niin tiedollisten kuin taidollisten yhdessä opettelua ja perheen tukemista kasvatustyössään.

Lakiesityksessä varhaiskasvatuksen määritelmä on hyvä ja riittävä, tuoden esille varhaiskasvatuksen tärkeät osa-alueet tasapainoisesti. On tärkeää, että uudessa laissa kirjataan varhaiskasvatuksen tavoitteet joiden lähtökohtana on varhaiskasvatuksen määritelmä ja lapsen paras. Myös tavoitteet ovat tasapainoinen kokonaisuus, jotka tuovat varhaiskasvatuksen eri osa-alueet hyvin esille painottaen lapsen etua.

SLaL ry:n mielestä varhaiskasvatustalakiin tulee kirjata mm seuraavat asiat:

Ryhmäkokokatto, joka varmistaa päivähoiton laatua ja estää ryhmien paisuminen liian suuriksi. Tämä on ollut selkeästi sekä vanhempien, että henkilöstön toiveena. Tutkimustulokset ovat osoittaneet suuren ryhmän haasteellisuuden ja haitallisuuden. Liialliset sosiaaliset kontaktit, melu, infektiot ovat haitallisia pienelle, kehittyvälle lapselle. Ryhmäkokokatto on kustannusneutraali tapa varmistaa laatu ja ehkäistä ylisuuret ryhmät.

Nykyisen henkilöstörakenteen säilyttäminen. Päivähoitoryhmässä pedagoginen vastuu ja kehittäjän rooli on lastentarhanopettajalla tai sosionomilla. Hoivan ja perushoidollisen osaamisen tarve korostuu erityisesti pienten, alle 3-vuotiaiden ryhmissä. Lisäksi lasten- ja/tai lähihoitajien osaamista tarvitaan erityisesti pitkäaikaissairaiden lasten lääkehoidon toteuttamisessa.

Henkilöstömitoituksen turvaaminen koko hoitopäivän ajan. Lapsiryhmässä tulee turvata oikea henkilöstömitoitus koko päivän ajan. Poikkeaminen säädetystä mitoituksesta tulee olla tarkoin rajattu ja mahdollinen vai äkillisissä sairauspoissaoloissa, jotta päivähoiton laatu ja turvallisuus voidaan taata. Lakimuutosesityksessä on hyvin esitetty poikkeaminen säädetystä mitoituksesta.

Ammatillinen erityisosaaminen huomioidaan. Päivähoiton laadun takaamiseksi on tärkeää, että kelpoisuusvaatimuksena varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviin on lasten ja nuorten hoidon ja kasvatuksen osaamisalan suorittaminen tai lapsi- ja perhetyön perustutkinto. Tätä tukee mm. varhaiskasvatuksen koulutuksen tilaa ja kehittämistarpeita koskeva arviointi (Korkeakoulujen arviointineuvoston julkaisu 7:2013) jossa nousi esiin varhaispedagogisen osaamisen vahvistamisen tarve

ammattillisessa, etenkin lähihoitajan koulutuksessa. Suomen Lastenhoitoalan Liitto ry pitääkin tärkeänä, että lähihoitajakoulutusta kehitetään, niin että lasten hoidon ja kasvatuksen opintojen osuus korostuu tai kokonaan oman perustutkinnon saaminen lastenhoitoalan tehtäviin. On koulutuksen ja ammattitaidon aliarvioimista, mikäli suoritettulla koulutusohjelmaopinnoilla ei katsota olevan merkitystä.

Moniammatillisuus turvattava. Suomen Lastenhoitoalan Liitto ry:n mielestä eri ammattiryhmien välisen vuorovaikutuksen ylläpito varhaiskasvatuksessa on välttämätöntä. Työtä tehdään moniammatillisessa työyhteisössä, jossa on tärkeää kunnioittaa ja käyttää hyödyksi kaikkien osaamista.

Päiväkodin arjessa kaikki kasvattavat ja joka hetki on lapselle oppimishetki

Varhaiskasvatus on kokonaisvaltaista toimintaa, jotta lapsella on turvallinen ympäristö ja riittävästi aikuisia huolehtimassa sekä tarjoamassa lapsen tarpeet huomioivaa iän mukaista toimintaa ja oppimisen paikkoja. Kasvatus ja opetus muodostavat sisällöllisen kokonaisuuden, eikä niitä eroteta toisistaan. Kaikista arjen tilanteista voidaan tehdä oppimistilanteita, ei niin, että niitä toteutetaan vain suunnitelluissa oppimistuokioissa jonkun toisen ammattiryhmän toteuttamana.

Jos lapsen perushoito ja huolenpito on puutteellista, lapsi ei pysty oppimaan uutta. Mikäli perheessä on lapsen kasvua vaarantavia haasteita, päivähoidossa tulee olla henkilökuntaa, joka osaa tukea lasta ja perhettä oppimisen ja kasvuedellytysten turvaamiseksi. Tästä näkökulmasta katsottuna työyhteisön moniammatillisuus on rikkaus.

Helsinki 4.12.2014

Minna Leppäkorpi
Puheenjohtaja
Suomen Lastenhoitoalan Liitto ry

Eila Seppää-Vessari
Toiminnanjohtaja
Suomen Lastenhoitoalan Liitto ry